

COMISIA NAȚIONALĂ DE STRATEGIE ȘI PROGNOZĂ

**ESTIMAREA EVOLUȚIEI INDUSTRIEI
ÎN TRIMESTRUL II 2023
PE BAZA ANCHETEI DE CONJUNCTURĂ**

- iunie 2023 -

ESTIMAREA EVOLUȚIEI INDUSTRIEI ÎN TRIMESTRUL II 2023 PE BAZA ANCHETEI DE CONJUNCTURĂ

*Tendențe
generale*

La nivelul primului trimestru al anului 2023, raportat la perioada corespunzătoare a anului precedent, a fost consemnată o continuare a restrângerii activității industriale, deși prețurile producției industriale s-au încadrat pe un trend descendent. Fenomenul este previzibil să continue cu o intensitate mai mare în ceea ce privește producția industrială și pentru cel de-al doilea trimestru al anului 2023, comparativ cu perioada similară a anului 2022, în contextul menținerii blocajelor în lanțurile de aprovizionare și distribuție, unei cereri scăzute pe piață și a valorilor încă ridicate la care sunt cotate materiile prime.

Astfel, **analiza evoluției industriei în trimestrul II 2023, raportat la trimestrul similar**, realizată pe baza estimărilor agenților economici din eșantion, indică o tendință negativă a activității industriale, în contextul unui nivel încă ridicat al inflației industriale.

Tabel nr.1 Evoluția principalilor indicatori din industrie

- modificări procentuale față de perioada corespunzătoare; % -

	2022			2023		
	Trim. I	Trim. II	Sem. I	Trim. I	Trim. II	Sem. I
1. Producția industrială*	-0,3	-1,6	-1,0	-3,8	-6,6	-5,2
2. Cifra de afaceri** – total	-13,5	-13,6	-13,6	-11,4	-11,2	-11,3
➤ intern	-18,7	-17,3	-18,0	-14,0	-14,3	-14,2
➤ extern	0,3	-3,5	-1,6	-3,6	-3,7	-3,7
3. Stocurile de produse finite	35,8	37,9	36,8	10,9	3,8	7,6
4. Numărul mediu de salariați	-0,3	-0,2	-0,3	0,4	0,4	0,4
5. Productivitatea muncii	-0,3	-1,8	-1,0	-4,7	-7,2	-5,9

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS;

Pentru trimestrul II 2023 – rezultatele din ancheta de conjunctură

**serie brută; **deflatată, cu indicele prețurilor producției industriale*

Este de așteptat ca producția industrială să scadă cu 6,6% la nivelul celui de-al doilea trimestru al anului curent, comparativ cu perioada similară. În condițiile unei posibile scăderi de 14,3% în volum a cifrei de afaceri pe piața internă, respectiv a unei reduceri de 3,7% a cererii externe, se estimează ca cifra de afaceri pe total industrie să se diminueze cu 11,2%.

Stocurile de produse finite își vor păstra evoluția ușor crescătoare, și anume 3,8% în trimestrul II 2023, însă pe un trend mult redus, cu 34,1 puncte procentuale mai puțin față de nivelul din trimestrul II 2022. Se apreciază că numărul mediu de salariați se va majora cu 0,4%, păstrându-se ritmul de creștere înregistrat în trimestrul I 2023, în aceste condiții estimându-se o scădere de 7,2% a productivității muncii.

În contextul evoluției acestor indicatori economici, la **nivelul semestrului I al anului curent, comparativ cu primul semestru din anul precedent**, se estimează un parcurs negativ al producției industriale (-5,2%), determinat de scăderi mai ales în cazul cererii pe piața internă (-14,2%), concomitent cu o diminuare de 3,7% a cererii pe piața externă. În aceste condiții, volumul cifrei de afaceri pe total industrie este estimat să scadă cu 11,3%, față de nivelul înregistrat în perioada ianuarie – iunie 2022.

Stocurile de produse finite pot crește în această perioadă cu 7,6%, nivel ridicat dacă se are în vedere majorarea de 36,8% din semestrul I 2022. Numărul mediu de salariați este posibil să înregistreze o ușoară creștere de 0,4% la nivelul primului semestru, ceea ce ar conduce la o scădere de productivitate de 5,9%.

Referitor la **cel de-al doilea trimestru al anului curent comparativ cu trimestrul anterior**, agenții economici indică o evoluție negativă a anumitor indicatori din sfera industrială, în special a volumului producției industriale deși este așteptată o majorare a cererii interne, respectiv a celei totale.

Tabel nr.2 Evoluția trimestrială a principalilor indicatori din industrie

- modificări procentuale față de trimestrul anterior, % -

	2022			2023	
	Trim. II	Trim. III	Trim. IV	Trim. I	Trim. II
1. Producția industrială*	-0,9	-3,0	-1,0	1,1	-3,8
2. Cifra de afaceri** – total	4,1	-9,1	-1,3	-5,1	4,3
➤ intern	9,9	-9,5	-4,4	-9,6	9,6
➤ extern	-4,1	-6,3	4,8	2,4	-4,2
3. Stocurile de produse finite	-10,6	10,6	-0,3	12,5	-16,3
4. Numărul mediu de salariați	0,1	0,0	-0,1	0,5	0,1
5. Productivitatea muncii	-1,3	-2,9	-1,2	0,7	-3,9

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS;

Pentru trimestrul II 2023 – rezultatele din ancheta de conjunctură

* serie brută; **deflatată, cu indicele prețurilor producției industriale

Astfel, agenții economici previzionează pentru trimestrul II 2023 o scădere de 3,8% a producției industriale. În același timp, pentru cifra de afaceri pe total industrie se anticipează o creștere de 4,3%, avându-se în vedere o majorare de 9,6% a cifrei de afaceri pe piața internă ce compensează scăderile anterioare, în timp ce cererea externă se va diminua cu 4,2%.

În același context, agenții economici apreciază că volumul stocurilor de produse finite se va reduce cu 16,3%, evoluție caracteristică celui de-al doilea trimestru al anului pentru acest indicator.

De asemenea, se estimează că numărul mediu al salariaților va crește ușor, cu 0,1%, ceea ce, în contextul scăderii producției industriale cu 3,8%, va determina o reducere de 3,9% a productivității muncii, comparativ cu primul trimestru al anului.

Analiza detaliată a principalilor indicatori rezultați din ancheta de conjunctură în sectorul industrial

Producția industrială

În primul trimestru al anului 2023, producția industrială a crescut cu 1,1% față de trimestrul anterior, această evoluție situându-se peste așteptările inițiale pentru acest indicator (-0,1%), iar comparativ cu trimestrul I 2022 s-a înregistrat o reducere de 3,8%.

Diferența de 1,2 puncte procentuale dintre realizările statistice ale producției industriale, față de trimestrul precedent și estimarea inițială de -0,1% (din lucrarea anterioară) s-a datorat evoluției peste predicțiile inițiale a unor ramuri a căror activitate a fost mai dificil de anticipat de către agenții economici, în contextul actualelor condiții din piață și pe fondul continuării stării de incertitudine din mediul socio-economic.

Cele mai importante diferențe pot fi menționate în cazul anumitor ramuri industriale care au avut o evoluție peste nivelul estimărilor, deoarece au fost prevăzute majorări de amplitudini mai mici, rezultând creșteri mai mari și anume: fabricarea produselor farmaceutice de bază (18,2 puncte procentuale) și fabricarea de mașini, utilaje și echipamente (10,1 puncte procentuale) sau au fost prognozate scăderi și au rezultat în final creșteri, cum ar fi: activități de servicii anexe extracției (7,7 puncte procentuale), fabricarea produselor din tutun (7,7 puncte procentuale), fabricarea produselor textile (6,7 puncte procentuale), fabricarea calculatoarelor (3,8 puncte procentuale).

Au existat și situații pentru care au fost prognozate scăderi importante ale producției industriale și au rezultat reduceri mai puțin pronunțate ale acestora, în intervalul de analiză, cum ar fi: fabricarea produselor de cocserie (4,8 puncte procentuale), fabricarea altor mijloace de transport (4,4 puncte procentuale), fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (2,1 puncte procentuale) sau industria alimentară (1,8 puncte procentuale).

Totodată, sunt de remarcat mai multe situații distincte în evoluția ramurilor industriale, în primul trimestru al anului 2023, comparativ cu perioada ianuarie - martie 2022, și anume posibilitatea unor majorări sau scăderi concomitente a evoluției unor sectoare la nivelul ambelor trimestre, precum și evoluții contrare ale altor ramuri, la nivelul celor două trimestre similare analizate.

Tabel nr. 3 Producția industrială – evoluție pe ramuri în trimestrul I

- trim./trim. corespunzător din anul anterior -

2022	2021	Ramuri industriale	
↗	↗	fabricarea produselor farmaceutice de bază	
		fabricarea de mașini, utilaje și echipamente	
		fabricarea produselor din tutun	
		extracția petrolului brut și a gazelor naturale	
		fabricarea băuturilor	
↘	↘	fabricarea calculatoarelor	
		fabricarea produselor de cocserie	
		fabricarea autovehiculelor de transport rutier	
↘	↗	industria metalurgică	
		fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	
		fabricarea altor produse din minerale nemetalice	
		alte activități industriale	
		fabricarea produselor textile	
	↘	↘	prelucrarea lemnului
			fabricarea substanțelor și a produselor chimice
			fabricarea de mobilă
			fabricarea echipamentelor electrice

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

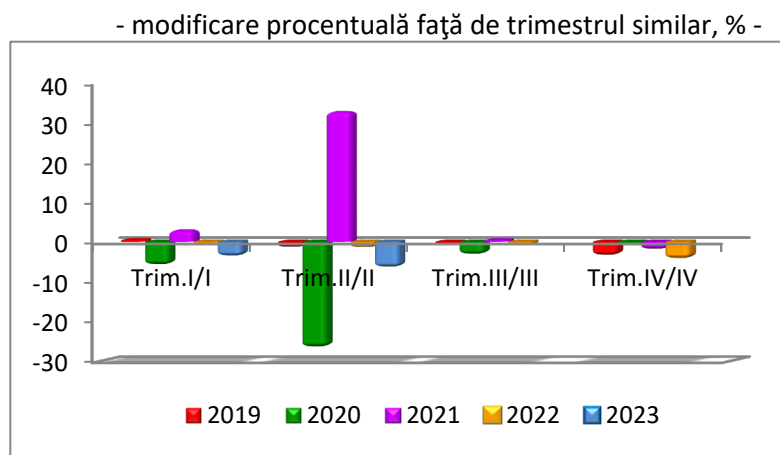
În trimestrul I 2023, producția industrială s-a redus cu 3,8%, comparativ cu perioada similară a anului anterior, în contextul scăderii cererii atât pe piața internă, cât și pe cea externă. Cele mai semnificative scăderi au fost înregistrate în ramuri precum: industria metalurgică (o scădere importantă a producției industriale de 34,3%, valoarea crescută a prețurilor produselor energetice continuând să fie un factor important în reducerea producției acestei ramuri), prelucrarea lemnului (-22,9%, cauza principală regăsindu-se în majorările de preț ale materiilor prime, comenzile externe reducându-se la 44,0%), fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (-16,5%, ca urmare a unei reduceri de 9,8% a cererii pe piața internă), fabricarea substanțelor și produselor chimice (o scădere importantă a producției industriale de 15,7%, avându-se în vedere dificultățile ramurii, în condițiile menținerii nivelului ridicat al prețurilor produselor energetice și a reducerilor pronunțate, atât la livrărilor externe, cât și a celor interne), fabricarea altor produse din minerale nemetalice (-15,5%, în contextul unei scăderi de 17,1% a cifrei de afaceri externe și de 14,5% a celei interne).

La polul opus, au existat și ramuri industriale care au înregistrat creșteri ale producției, dintre care amintim: fabricarea produselor farmaceutice de bază (17,1%, pe baza unei creșteri de 21,7% a cererii externe), fabricarea calculatoarelor (13,4%, în coroborare cu

mărituri de 12,5% a cererii interne), fabricarea produselor de cocserie (13,4%, în contextul unei amplificări de 4,4% a cererii externe), fabricarea autovehiculelor de transport (10,7%, pe baza unei cereri interne în creștere cu 15,8%, față de trimestrul corespunzător).

Analiza conjuncturală realizată de agenții economici pentru cel de-al doilea trimestru al anului curent estimează o scădere a producției industriale de 3,8%, față de trimestrul anterior. În aceste condiții, producția industrială va scădea cu 6,6% față de trimestrul similar, iar la nivel de semestru se estimează o reducere de 5,2%.

Grafic nr. 1 Dinamica volumului producției industriale

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

Din procesul de prelucrare a datelor, în care se au în vedere intervalele de creștere/scădere, cuprinse în chestionarul completat de agenții economici din eșantion și stabilite pentru evoluția din perioada aprilie - iunie, au rezultat estimări ale producției industriale pentru trimestrul II al anului curent, comparativ cu perioada corespunzătoare a anului trecut, care ilustrează următoarele evoluții:

- Ramuri pentru care se așteaptă o **scădere mai mare de 20%**:
 - prelucrarea lemnului;
 - fabricarea substanțelor și a produselor chimice;
 - tăbăcirea și finisarea pieilor.
- Ramuri pentru care se așteaptă o **scădere între 20% și 15%**:
 - repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor;
 - fabricarea articolelor de îmbrăcăminte;
 - alte activități industriale;
 - fabricarea produselor textile;
 - fabricarea altor produse din minerale nemetalice;
 - fabricarea de mobilă;

- Ramuri pentru care se așteaptă o **scădere între 15% și 10%**:
 - fabricarea produselor din tutun;
 - alte activități extractive;
 - fabricarea echipamentelor electrice;
 - fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie;
 - tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor;
 - extracția cărbunelui superior și inferior;
 - fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice.

- Ramuri pentru care se așteaptă o **scădere între 10% și 5%**:
 - industria metalurgică;
 - fabricarea altor mijloace de transport;
 - extracția minereurilor metalifere;
 - industria alimentară;
 - fabricarea de mașini, utilaje și echipamente
 - industria energetică.

- Ramuri pentru care se așteaptă o **scădere între 5% și 0%**:
 - fabricarea produselor farmaceutice de bază;
 - fabricarea băuturilor.

- Ramuri pentru care se așteaptă o **creștere între 0 și 5%**:
 - industria construcțiilor metalice și a produselor din metal;
 - fabricarea produselor de cocserie și a produselor obținute din prelucrarea țigăiului;
 - activități de servicii anexe extracției;
 - fabricarea autovehiculelor de transport rutier;
 - extracția petrolului brut și a gazelor naturale;

- Ramuri pentru care se așteaptă o **creștere mai mare decât 5%**:
 - fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice.

Cifra de afaceri

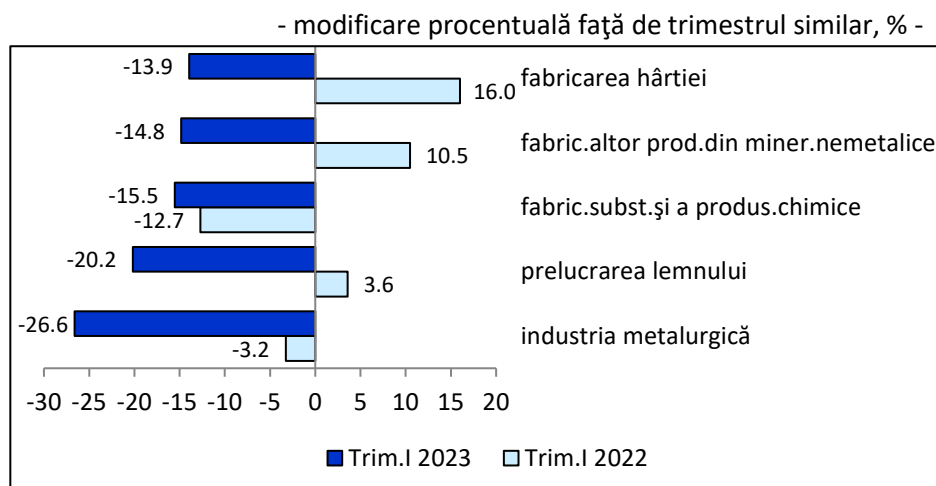
Cifra de afaceri pe total industrie a crescut în termeni nominali cu 5,6% în trimestrul I 2023 față de perioada similară a anului anterior, în timp ce **în termeni reali**, a scăzut cu 11,4%, fiind la aproape același nivel cu cel prognozat în lucrarea anterioară (-11,6%), iar raportat la trimestrul IV al anului trecut, volumul cifrei de afaceri s-a redus cu 5,1%.

Pe ansamblul primului trimestru al anului, față de perioada ianuarie – martie 2022, mai multe ramuri au înregistrat scăderi ale volumului cifrei de afaceri pe total industrie, cele mai pronunțate (cu peste 10%) regăsindu-se în sectoare precum: industria metalurgică, prelucrarea lemnului, fabricarea substanțelor și a produselor chimice, fabricarea altor produse din minerale nemetalice, fabricarea hârtiei, dar putem menționa și pe cele cu

reduceri mai mici, și anume: fabricarea de mobilă, industria alimentară, industria construcțiilor metalice.

Au existat și creșteri ale volumului cifrei de afaceri totale la nivelul primului trimestru al anului 2023, din care cele mai semnificative (cu peste 10%) au fost în cazul ramurilor: fabricarea produselor din tutun (56,3%), extracția petrolului brut și a gazelor naturale (22,1%), fabricarea produselor farmaceutice de bază (15,2%), alte activități industriale (14,5%), fabricarea altor mijloace de transport (14,0%).

Grafic nr. 2 Dinamica cifrei de afaceri totale în ramurile cu cele mai importante scăderi

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

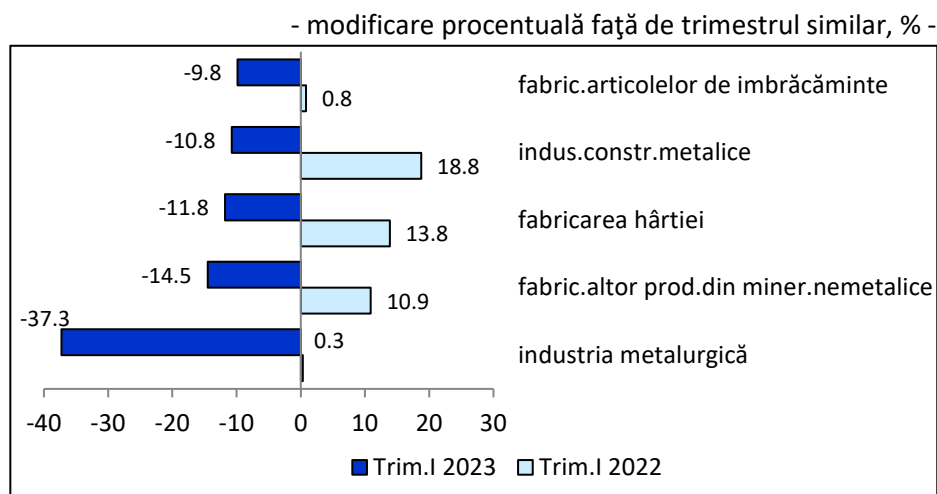
În cel de-al doilea trimestru al anului curent se preconizează de către agenții economici o creștere a cererii pe total industrie de 4,3%, față de trimestrul anterior compensând scăderile accentuate din trimestrele anterioare. Dacă ne raportăm la perioada corespunzătoare, se estimează o scădere de 11,2% a cererii pe total industrie, iar la nivelul semestrului I al anului curent, se prevede o reducere de 11,3% în cazul cifrei de afaceri totale, evoluție ce ar fi apropiată de media ultimilor ani pentru acest indicator, în perioada analizată.

Volumul cifrei de afaceri din industrie pentru piața internă a înregistrat o scădere de 14,0% la nivelul trimestrului I 2023, comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent, iar față de trimestrul anterior s-a redus cu 9,6%, pe fondul existenței unui nivel încă ridicat al prețurilor producției industriale.

Astfel, la nivelul primului trimestru al anului curent, față de perioada similară, jumătate dintre ramurile industriale au înregistrat scăderi ale cifrei de afaceri pe piața internă, unele dintre acestea înregistrând reduceri mai mari de 10%, și anume: industria metalurgică, fabricarea altor produse din minerale nemetalice, fabricarea hârtiei, industria construcțiilor metalice sau fabricarea articolelor de îmbrăcăminte, sectoare care au consemnat în totalitate creșteri la nivelul trimestrului I 2022.

De menționat ar fi și creșterile volumului cifrei de afaceri pentru piața internă consemnate în anumite sectoare industriale, majorări mai mari de 20% fiind evidențiate în cazul următoarelor ramuri: fabricarea altor mijloace de transport (59,8%), alte activități industriale (37,1%), fabricarea produselor din tutun (33,1%), fabricarea produselor textile (26,3%), extracția petrolului brut și a gazelor naturale (22,1%).

Grafic nr. 3 Dinamica cifrei de afaceri pentru piața internă în ramurile cu cele mai importante scăderi

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

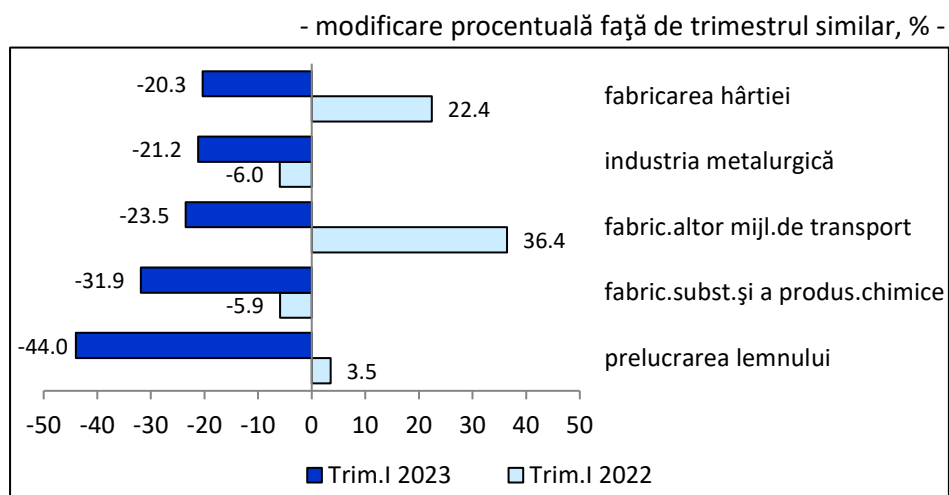
Agenții economici din eșantion estimează pentru cel de-al doilea trimestru al anului curent o majorare de 9,6% a cifrei de afaceri pe piața internă față de trimestrul anterior, recuperându-se astfel scăderile anterioare. În ceea ce privește raportarea la trimestrul corespunzător din anul trecut se prevede o scădere de 14,3% a cererii interne, iar la nivelul primului semestru al anului curent o reducere importantă de circa 14,2%.

Cifra de afaceri din industrie pentru piața externă a consemnat o creștere de 2,4% în trimestrul I 2023 față de trimestrul IV 2022, iar comparativ cu perioada ianuarie - martie a anului 2022, cererea externă a scăzut cu 3,6%.

La nivel de ramuri industriale, în primul trimestru al anului curent față de trimestrul similar, jumătate dintre acestea au înregistrat scăderi ale cifrei de afaceri pentru piața externă unele depășind pragul de 20%, și anume: prelucrarea lemnului, fabricarea substanțelor și a produselor chimice, fabricarea altor mijloace de transport, industria metalurgică sau fabricarea hârtiei.

La polul opus, au fost înregistrate creșteri de peste 20% ale volumului cifrei de afaceri pentru piața externă în sectoare industriale precum: fabricarea produselor din tutun (112,8%), alte activități extractive (28,7%), fabricarea produselor farmaceutice de bază (21,7%) sau fabricarea băuturilor (21,4%), aceste ramuri economice reușind să-și mențină cotele de piață externă.

Grafic nr. 4 Dinamica cifrei de afaceri pe piața externă în ramurile cu cele mai importante scăderi

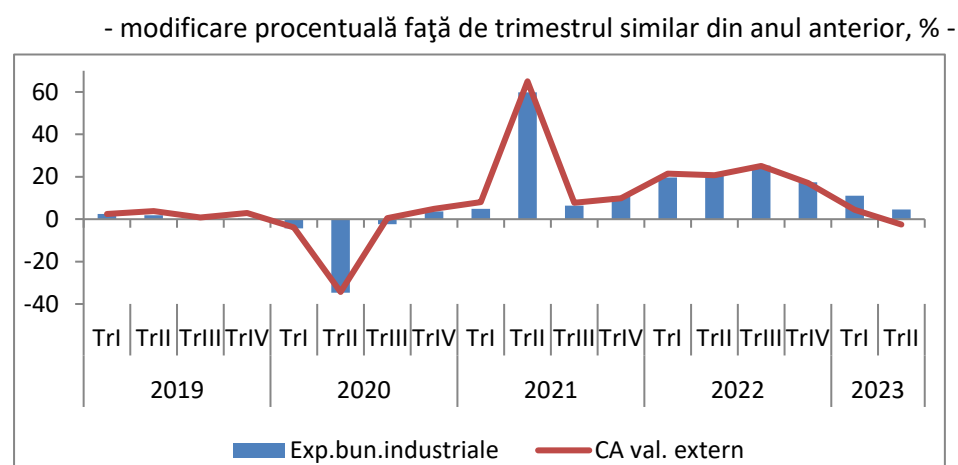

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

La nivelul celui de-al doilea trimestru al anului curent, conform estimărilor agenților economici, se așteaptă o scădere de 4,2% a volumului cifrei de afaceri pentru piața externă, față de trimestrul anterior. În ceea ce privește raportarea la trimestrul corespunzător din anul trecut, se prevede o reducere, de 3,7% a cererii externe, iar la nivel de semestru se estimează același procent de diminuare pentru acest indicator.

Evoluția valorică a cifrei de afaceri externe, în primul trimestru al anului 2022, s-a situat cu 1,8% peste ritmul **exporturilor de bunuri**, dar începând cu trimestrul II 2022 exporturile de bunuri au depășit, în dinamică, cifra de afaceri externe, ajungându-se în trimestrul IV la un decalaj de 0,3 puncte procentuale, în favoarea exportului de bunuri industriale.

Grafic nr. 5 Evoluția exportului de bunuri industriale și valorii cifrei de afaceri pe piața externă

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

* Dinamica valorii exportului de bunuri industriale s-a calculat din evoluția indicatorului în mld.euro

* Dinamica valorii cifrei de afaceri pe piața externă s-a calculat din valoarea exprimată în lei

La nivelul primului trimestru al anului curent, comparativ cu trimestrul corespunzător a persistat tendința de evoluție superioară a exportului de bunuri industriale, și anume un ritm situat cu 6,6 puncte procentuale peste dinamica cifrei de afaceri valorice pe piața externă, iar pentru cel de-al doilea trimestru al acestui an, comparativ cu trimestrul corespunzător se prognozează o continuare a tendinței existente, și anume un ritm mai ridicat al exportului de bunuri industriale (o posibilă majorare de 4,6%) față de o reducere a valorii cifrei de afaceri pe piața externă (-2,6%), ceea ce ar însemna, în continuare, o anumită creștere a exportului societăților intermediare, comparativ cu exportul direct de la producători.

Se preconizează, la nivel de semestru, să persiste decalajul dintre cei doi indicatori, respectiv de 3,9 puncte procentuale în favoarea exportului de bunuri industriale.

Stocurile

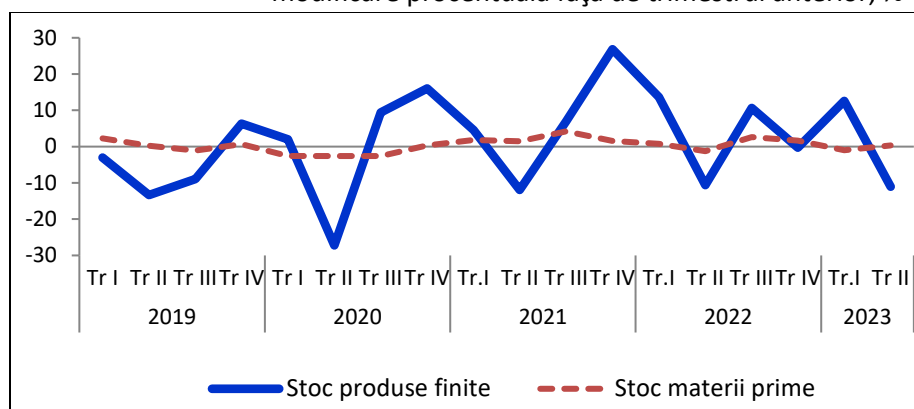
În trimestrul I 2023, **stocurile de produse finite** au crescut cu 12,5%, comparativ cu trimestrul anterior și cu 10,9% față de trimestrul similar al anului 2022, în condițiile reducerii producției industriale (-3,8%), respectiv scăderii volumului cifrei de afaceri pe total industrie (-11,4%), continuându-se evoluția crescătoare a stocurilor începută în anul 2022.

Agenții economici apreciază că la nivelul celui de-al doilea trimestru al anului curent stocurile de produse finite se vor reduce cu circa 16,3% față de trimestrul anterior al anului 2023, în condițiile în care se estimează o creștere cu 4,3% a volumului cifrei de afaceri pe total industrie, respectiv o diminuare de 3,8% pentru volumul producției industriale. În același timp, comparativ cu trimestrul II 2022, este prevăzută pentru perioada aprilie – iunie a anului curent o creștere de 3,8% a stocurilor de produse finite, pentru ca, la nivelul primului semestru al anului curent, acestea să fie superioare cu 7,6% nivelului realizat în prima jumătate a anului 2022.

În ceea ce privește **evoluția stocurilor de materii prime** în cel de-al doilea trimestru al acestui an, agenții economici preconizează o ușoară creștere de 0,3% față de trimestrul anterior, după ce acestea s-au redus cu 1,0% în perioada ianuarie – martie 2023, față de trimestrul IV 2022.

Granic nr. 6 Evoluția stocurilor de produse finite și materii prime

- modificare procentuală față de trimestrul anterior, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza rezultatelor din ancheta de conjunctură

Creșterea ușoară, de 0,3%, a stocurilor de materii prime, estimată de agenții economici pentru trimestrul II 2023, față de perioadă anterioară s-ar datora, în special, evoluțiilor din anumite sectoare industriale care pot depăși media pe total industrie, cum ar fi: industria metalurgică (0,54%), prelucrarea lemnului (0,46%), fabricarea altor mijloace de transport (0,42%), fabricarea de mașini, utilaje și echipamente (0,38%), fabricarea calculatoarelor (0,35%).

*Gradul de
utilizare a
capacităților
de producție*

Eurostat publică, pe baza rezultatelor unei anchete, **evoluția gradului de utilizare a capacităților de producție** în industria prelucrătoare. Sfera de cuprindere diferă de estimările privind gradul de utilizare a capacităților de producție economice din eșantionul CNSP, eșantion în care sunt incluse atât industria extractivă, cât și producția și furnizarea de energie electrică și termică.

Tabel nr. 4 Gradul de utilizare a capacităților de producție

- %-

AN	Gradul de utilizare	Trim.I	Trim.II	Trim.III	Trim.IV
2019	Estimări CNSP - total ind.	82,6	82,9	78,7	76,9
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	75,6	73,6	74,5	74,6
2020	Estimări CNSP - total ind.	83,9	70,8	77,1	78,5
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	74,7	71,9	65,9	70,8
2021	Estimări CNSP - total ind.	74,5	79,6	70,8	73,8
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	73,0	73,2	73,4	72,6
2022	Estimări CNSP - total ind.	75,0	74,7	75,3	76,8
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	72,7	71,7	70,5	75,2
2023	Estimări CNSP - total ind.	75,1	77,8		
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	72,6	67,7		

Sursa: prelucrări CNSP pe baza rezultatelor din ancheta de conjunctură și Eurostat

Astfel, agenții economici așteaptă, ca pentru trimestrul II 2023, să se atingă un nivel al gradului de utilizare a capacităților de producție pe total industrie de 77,8%, în creștere cu 2,7 puncte procentuale față de trimestrul anterior. Se au în vedere creșteri de producție ale acestui indicator în anumite ramuri industriale, cum ar fi: producția și furnizarea de energie electrică și termică, activități de servicii anexe extracției, industria metalurgică, fabricarea echipamentelor electrice, industria alimentară, fabricarea substanțelor chimice. Previziunile Eurostat indică, în schimb, o scădere de 4,9 puncte procentuale a gradului de utilizare în industria prelucrătoare, față de trimestrul anterior.

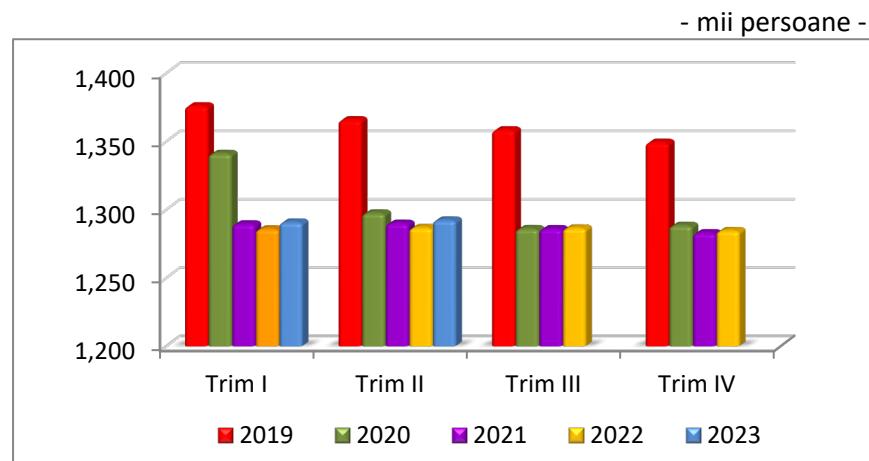
Diferențele în estimările agenților economici pot fi explicate prin creșterea gradului de utilizare a capacităților de producție în industria extractivă și producția și furnizarea de energie electrică, peste nivelul cu care a scăzut gradul de utilizare a capacităților de producție pe total industrie prelucrătoare.

Numărul mediu de salariați

În primul trimestru al anului 2023, **numărul mediu de salariați** a crescut ușor cu 0,4%, față de trimestrul similar din anul 2022 și respectiv s-a majorat, cu 0,5%, față de ultimul trimestru din anul 2022, arătând o dinamică destul de stabilă a acestui indicator.

Principalele ramuri industriale în care s-au înregistrat scăderi ale numărului mediu de salariați la nivelul primului trimestru al anului curent față de trimestrul similar din anul anterior au fost: fabricarea de mobilă (-5,4%), fabricarea substanțelor și a produselor chimice (-4,9%), fabricarea produselor textile (-3,7%), extracția minereurilor metalifere (-3,7%), activități de servicii anexe extracției (-3,4%). Au existat și creșteri ale numărului mediu de salariați din industrie, pentru aceeași perioadă de analiză, dintre care putem menționa: fabricarea produselor din tutun (11,1%), industria alimentară (7,2%), fabricarea produselor de cocserie (6,7%), fabricarea calculatoarelor (4,7%), alte activități extractive (3,5%).

Grafic nr. 7 Evoluția numărului mediu de salariați din industrie

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

Pentru trimestrul II 2023 - rezultatele din ancheta de conjunctură

Pe baza datelor transmise de respondenți și a evoluției de la începutul anului 2023, se estimează pentru cel de-al doilea trimestru un număr de circa 1.293 mii persoane, ceea ce ar reprezenta o creștere ușoară, de 0,1%, a numărului de salariați față de trimestrul anterior, în timp ce comparativ cu trimestrul similar, se așteaptă o majorare de 0,4% a numărului de salariați. În aceste condiții, la nivel de semestru, se poate anticipa un număr mediu de salariați pe total industrie cu 0,4% mai mare decât în primele șase luni ale anului 2022.

Astfel, mai mult de jumătate dintre ramurile industriale vor înregistra creșteri ale numărului de salariați la nivelul celui de-al doilea trimestru al anului curent față de trimestrul anterior, majorări de personal mai mari de 1,0% regăsindu-se în sectoare precum: alte activități extractive (2,8%), fabricarea băuturilor (1,6%), fabricarea altor produse din minerale nemetalice (1,5%), fabricarea calculatoarelor (1,4%) sau industria alimentară (1,4%).

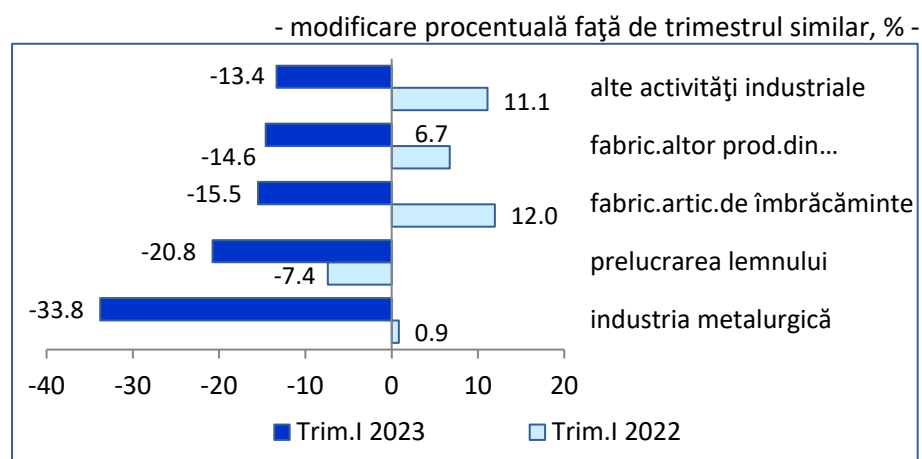
Pentru o treime din ramuri industriale se așteaptă, însă, scăderi ale numărului de salariați, iar pentru câteva sectoare afectate într-o măsură mai mare de restrângerea activității se prevăd reduceri de personal de peste 1% și anume: extracția minereurilor metalifere (-7,9%), fabricarea de mobilă (-2,0%), activități de servicii anexe extracției (-1,2%), fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (-1,2%), fabricarea produselor textile (-1,1%).

Pe baza datelor statistice care consemnează o majorare de 1,1% a producției industriale și o mărire ușoară de 0,5% a numărului de salariați din industrie, în perioada ianuarie – martie 2023, comparativ cu trimestrul IV 2022, s-a înregistrat o creștere de 0,7% a **productivității muncii**.

Productivitatea muncii s-a redus cu 4,7% în trimestrul I al anului curent, față de trimestrul similar al anului 2022, în contextul scăderii cu 3,8% a producției industriale și amplificării cu 0,4% a numărului mediu de salariați pe total industrie, în aceeași perioadă de analiză.

Ramurile în care s-au înregistrat scăderi ale productivității muncii la nivelul primului trimestru al anului 2023, comparativ cu trimestrul similar al anului anterior, reprezintă mai mult de jumătate din ramurile industriale analizate, dintre acestea evidențiindu-se: industria metalurgică (-33,8%), prelucrarea lemnului (-20,8%), fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (-15,5%), fabricarea altor produse din minerale nemetalice (-14,6%), alte activități industriale (-13,4%).

Grafic nr. 8 Evoluția productivității muncii în ramurile cu cele mai importante scăderi

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

Pentru aceeași perioadă de analiză se pot menționa și creșteri ale productivității muncii pentru o treime dintre sectoarele industriale, dintre care putem aminti majorări de peste 5% în următoarele ramuri: fabricarea de mașini, utilaje și echipamente (18,0%), fabricarea produselor farmaceutice de bază (13,6%), fabricarea autovehiculelor de transport rutier

(8,8%), extracția minereurilor metalifere (8,1%), fabricarea calculatoarelor (7,4%).

În cel de-al doilea trimestru al anului curent, în condițiile unei scăderi estimate a volumului producției industriale (-3,8%), respectiv majorării numărului de salariați din industrie (0,1%), se prognozează o reducere de 3,9% a productivității muncii față de trimestrul anterior din anul 2023. Comparativ cu trimestrul similar, se prevede o scădere de 7,2% a productivității muncii, iar la nivel de semestru se estimează o reducere de 5,9% a acestui indicator, comparativ cu primele șase luni ale anului 2022.

Costul unitar cu forța de muncă

În primul trimestru al anului 2023, **costul unitar cu forța de muncă în industrie** a crescut cu 1,4% față de trimestrul anterior, pe fondul unei mărimi de 2,6% a salariului net, în timp ce față de trimestrul corespunzător din anul precedent s-a majorat cu 26,0%.

La nivelul celui de-al doilea trimestru al anului 2023, agenții economici se așteaptă la o majorare de circa 12%, a costului unitar cu forța de muncă față de trimestrul anterior, respectiv de 30,4% comparativ cu trimestrul corespunzător al anului 2022, așteptându-se o creștere de 21,1% salariului net pe total industrie, respectiv o scădere a productivității muncii în același interval de analiză (-7,2%). În perioada ianuarie-iunie 2023, ar rezulta în aceste condiții o creștere a costului unitar cu forța de muncă de 28,3%, avându-se în vedere o reducere de 5,9% a productivității muncii în prima jumătate a anului curent.

Prețurile producției industriale

În ceea ce privește **prețurile producției industriale**, în primul trimestru al anului 2023 s-a înregistrat o creștere a acestora cu 19,54% față de trimestrul similar al anului anterior, însă este important de subliniat că această majorare a fost de o amplitudine inferioară nivelului atins în anul 2022. Creșterea prețurilor pe total a fost influențată, în principal, de componenta internă (24,37%), în timp ce prețurile pieței externe au urcat cu 8,46%.

Astfel, la nivelul primului trimestru al anului curent s-au observat majorări importante pentru prețurile de producție în cazul următoarelor ramuri: sectorul de producție și furnizare de energie electrică și termică (50,02%, creșterile de preț fiind încă la un nivel ridicat pentru acest sector), industria alimentară (22,57%), fabricarea băuturilor (19,63%), fabricarea altor produse din minerale nemetalice (19,52%), fabricarea hârtiei (18,30%).

Comparativ cu trimestrul anterior, prețurile de producție în primul trimestru al anului 2023 au avut o amplitudine redusă de creștere și anume de 1,48%, pe baza majorării cu 2,54% a prețurilor de producție aferente pieței interne, respectiv o reducere de 1,22% pentru prețurile aferente pieței externe. Se observă creșteri importante, comparativ cu trimestrul anterior, ale prețurilor de producție pe total pentru ramurile: repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor (10,81%), sectorul de producție și furnizare de energie electrică și termică (7,98%, sector ce continuă să aibă prețuri în creștere, dar la o amplitudine mult mai mică), fabricarea altor mijloace de transport (7,17%), fabricarea altor produse din minerale nemetalice (5,27%). În același timp, se pot menționa

scăderi de preț în anumite ramuri ca urmare a unui efect de bază, considerabil ridicată în anul 2022, și anume: extracția petrolului brut și a gazelor naturale (-19,1%), fabricarea produselor de cocserie (-16,27%), fabricarea produselor din tutun (-11,96%).

Tabel nr. 5 Evoluția prețurilor producției industriale

- modificare procentuală față de trimestrul similar, % -

	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
2019	4,6	4,6	3,5	3,2
2020	2,7	-1,4	-0,8	-0,5
2021	2,3	10,0	16,4	30,8
2022	46,2	47,3	50,6	36,2
2023	19,5	10,3		

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS;

Pentru trimestrul II 2023 - rezultatele din ancheta de conjunctură

Pe baza estimărilor agenților economici din sectorul industrial se așteaptă ca în al doilea trimestru al anului curent, costurile de producție să scadă cu 2,7%, raportat la trimestrul I 2023, compensând creșterile anterioare, evoluție posibilă pe baza reducerii de 4,3% a prețurilor pe piața internă, respectiv unei ușoare creșteri de 1,3% a prețurilor pe piața externă. Comparativ cu perioada aprilie – iunie 2022, prețurile de producție estimate vor crește pe total cu 10,3%, pe fondul unui efect de bază, componenta internă majorându-se cu 14,4%. La nivel de semestru, prețurile producției industriale este posibil să se majoreze cu 14,8%, comparativ cu prima jumătate a anului 2022, sub influența creșterii cu 19,3% a componentei interne.

Volumul
creditelor

În urma prelucrării datelor din sondajul de conjunctură pentru sectorul industrial, în cel de-al doilea trimestru al anului curent față de trimestrul I 2023, agenții economici se așteaptă la o creștere ușoară de 0,3% pentru **volumul creditelor acordate agenților economici** din industrie, concomitent cu o scădere de 0,7% a **volumului creditelor restante**.

Tabel nr. 6 Ponderea creditelor restante în total credite (%)

	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
2019	3,0	2,8	2,8	2,5
2020	2,5	2,5	2,4	2,2
2021	2,1	2,0	1,9	1,8
2022	1,7	1,6	1,5	1,4
2023	1,3	1,2		

Sursa: prelucrări CNSP

Pentru trimestrul II 2023 - rezultatele din ancheta de conjunctură

Astfel, ponderea creditelor restante în total credite, în trimestrul II 2023 se estimează că se va reduce la 1,2%, față de valoarea acestora înregistrată în trimestrul I 2023, și anume de 1,3%.

*

* *

Metodologie

Comisia Națională de Strategie și Prognoză (CNSP) realizează trimestrial o **Anchetă economică de conjunctură** în sectorul industrial, care, pe baza răspunsurilor agenților economici intervievați referitor la nivelul producției industriale, a comenzilor, stocurilor și prețurilor, poate contribui la fundamentarea de prognoze pe termen scurt. Ancheta se bazează pe un eșantion de agenți economici (selecțaiți de CNSP din bilanțurile contabile depuse la Ministerul Finanțelor) care răspund la un chestionar elaborat în cadrul direcțiilor de specialitate ale instituției.

Eșantionul este alcătuit după o metodologie bine determinată, bazată pe metoda de sondaj pe grupe de natură stratificată la care s-a ținut cont de dimensiunile întreprinderii (număr de personal), ponderea grupei în producția ramurii industriale și ponderea ramurii în total producție industrială.

Pentru anchetele de conjunctură realizate în anul 2023 s-a stabilit un eșantion de 452 agenți economici din sectorul industrial, fiind rezultatul unei rate de sondaj de 14,3% și un grad de acoperire de circa 61%.

Spre deosebire de celelalte sondaje pe termen scurt (sondaje realizate de Institutul Național de Statistică și Banca Națională a României) care au la bază aprecierea de către cei intervievați a tendinței de evoluție, prin încadrarea sa în categorii ca ascendent, stabilitate, descendent, operându-se cu solduri conjuncturale, prezenta anchetă abordează încadrarea evoluției fiecărui indicator în plafoane de creștere/descreștere prestabilite, permițând astfel o cuantificare sub formă de procent a tendințelor viitoare. Intervalele luate în considerare ca fiind posibile pentru creștere sau scădere, sunt stabilite avându-se în vedere evoluțiile recente și cele viitoare ale unor parametri.

Principiul de calcul folosit la dezvoltarea anchetelor conjuncturale în cadrul CNSP are la bază metoda ponderărilor succesive, care ține seama de modificările structurale ale producției, stocurilor sau comenzilor, folosindu-se vectori de coeficienți calculați trimestrial care corectează datele de început de an. Pentru o evaluare complexă a opiniei agenților economici, rezultatele anchetei sunt comparate cu realizările din perioadele anterioare, fie cele publicate de INSSE, fie cele din anchetele de conjunctură precedente, după cum se specifică la fiecare indicator.